

Tankar och tips för första delen av din tid med en ny jaktkamrat. Lite råd från det att Du hämtat hem din valp till dess att Du genomfört ert unghundsprov. Att ta hem en valp, och kanske till och med livets första, är en stor sak för de flesta. Jag försöker nedan dela med mig av det jag lärt mig på de hundar jag haft hittills. Inte i några exakta metoder, snarare om när, och kanske vad. Inget nedan är heller någon exakt sanning eller så. Det är bara något som fungerat hyggligt för mig.

När Du väl fått hem Din valp tycker jag att den ska ha någon eller några veckor med acklimatisering i den nya familjen. Det är säkerligen en stor omställning att lämna den trygga valplådan och via en mer eller mindre lång bilresa hamna i ett främmande hem. Ibland med flera nya människor och kanske till och med en hopper nya hundar. Men jag förvånas varje gång över hur snabbt de finner sig i den nya situationen. Valpen bör få någon form av smekmånad i det nya hemmet, men jag tycker att man redan från ska tillämpa några av de Bas-regler som kommer att gälla i framtiden också. Jag tänker då på små saker som att man ska vänta på ett "Varsågod" innan man får gå genom ytterdörren, hoppa ur bilen eller kasta sig över den framställda maten.

Regler som ovanstående är enkla sätt för Dig, att redan från början, tala om vem det är som bestämmer i den nya flocken. Att det inte bara är att ta för sig och att vara full av initiativ själv. I grova drag rör det sig mest om att den ska lära sig lite hyfs så att den inte ställer till oreder på alla möjliga sätt.

Rumsrenhet

När det gäller att få sin valp rumsren finns det nog lika många metoder som det finns hundägare. Jag ska i ärlighetens namn inte påstå att jag provat så många sätt, men det finns ett sätt som fungerar ganska hyggligt i alla fall, burmetoden.

Varje gång vi tar hem en ny valp får den mycket snabbt bekanta sig med en lagom stor hopvikbar stålbur. Denna kommer att vara valpens lilla krypin under de tider då vi inte kan ge den fullständig uppmärksamhet. För det är ju som bekant vid de tillfällena som de kissar på golvet. Så fort man får telefon, diskar eller något annat. När vi ska göra något annat, och inte kan ge valpen full uppmärksamhet, får valpen tillfälligtvis vistas i buren. Om det är så att den behöver gå ut kommer den med stor sannolikhet låta dig höra det. Endera piper eller ibland skriker den. Kanske blir den bara orolig och går runt i buren. Men du kommer garanterat se att det är något på gång. Så då är det bara att ta valpen med ut, och sedan berömma den då den gör ifrån sig utomhus. Nattetid får valpen vara i buren bredvid min säng. Trots att jag oftast sover rätt tungt vaknar jag av att valpen är orolig och kan då gå ut med den. Den stora fördelen med "burmetoden" är att man minimerar antalet gånger valpen misslyckas, dvs kissar inne. Har man tur kan man på bara några veckor ha en tämligen rumsren hund.

Många kan tycka det där med bur är lite inhumant. Den kanske inte är så populär första dagen, men med tiden kommer den att bli den plats din valp söker för att få lugn och trygghet. Genom att tidigt göra din valp burvan kommer du också att kunna ta med den till platser dit man normalt kanske ta sin valp. I framtiden kommer också besök i jaktstugor mm där det kanske finns andra hundar också underlättas betydligt. Dels slipper man ifrån de där hundarna som går runt och spanner sig i stugan hela kvällen. Din hund ligger tryggt och lugnt i sin bur. Den vaknar antagligen betydligt mer utvilad än de som kanske vankat av och an och provat olika sängar under natten.

Den första dressyren

En wachtel är en hund som kräver en någorlunda fast hand för att inte orsaka sin omgivning eller ägare stora problem. Med det inte sagt att det är en särskilt svår eller besvärlig hundras. Den är starkt social och har genom det en vad jag vill kalla rätt hög dresserbarhet. Den har kanske inte så mycket **"will to please"** som våra vorstehundar, den är ju trots allt en hund som ska jobba rätt långt från sin förare. Det förutsätter rätt så mycket självständighet.

Det första jag överhuvudtaget lär en hund är innebörden av **NEJ**. Det är förmodligen det ord jag tyvärr använder mest under den första tiden. Tror nog att det är det viktigaste ordet vi lär vår hund. Genom detta kan vi säga att valpen är på fel väg, har missuppfattat vårt kommando, eller helt enkelt att den är olydig.

Redan under den första veckan i vårt hem försöker vi befästa kommandon som **HIT** och **SITT**.

Själva inlärningsmetodiken finns det andra som beskrivit mycket bättre än vad jag kan göra.

SITT använder vi dagligen vid matskålen, när vi ska gå ut och t ex när kopplet ska på. Ska kanske nämna att ingen av våra hundar använder koppel under sina första månader. Vi bor, tack och lov, så till att vi inte behöver ha koppel innan de blivit för vidlyftiga.

Jag tycker att man ganska så tidigt kan demonstrera sitt missnöje med trotsade kommandon. Inte genom handgripligheter, men genom sänkning av tonläge eller kanske genom att använda ordet **NEJ**. Efter detta kommer jag nog till kommandot **STANNA**. Ett för den stående fågelhunden oundgängligt kommando, men för alla andra ett grymt praktiskt kommando. Tänk bara att din hund är på väg ut på en trafikerad landsväg. Tänk vad skönt att kunna bryta ett sånt beteende. Den första tiden talar vi bara om att kunna stanna på väg mot mig, sedan från mig kanske jagandes en boll. Efterhand trissas svårigheten upp. Vi denna tid börjar jag också med kommandon som ligg. Jag börjar variera mitt **HIT** till att använda hornet som jag har under jakten senare. **STANNA** och **LIGG** görs svårare genom att jag långsamt lämnar hunden allt längre sträckor, och kanske provocerar den genom skott, tjoande mm.

Skogsvana

Först och främst. Om du har andra hundar, se till att Din valp får vara själv med dig så mycket som möjligt. Om den ständigt kan stötta sitt självförtroende på sina äldre kamrater tror jag att det kommer ta lång tid innan du får din hund att frigöra sig från dig. Detta gäller egentligen från första dagen. Jag vet mycket väl hur svårt det är att ta sig tid till alla sina hundar, men den unga valpen måste få sin skogsvana.

Först och främst handlar skogsvana endast om något så enkelt som att bara vara i skogen. Promenera bara runt och se till att din hund får vistas i alla upptänkliga skogliga miljöer. Åk gärna in, och gå på stan också för den delen. Allt nytt spännande som en valp får var med om och kanske övervinna är av godo för dess framtida utveckling. Det kan vara allt från en skum rotvälta till en staty på stan. De måste ges chansen att utforska olika saker och lära sig övervinna rädsla, lägga det bakom sig och gå vidare. Här kan man bara helt enkelt prova sig framåt. Det syns rätt tydligt vad hunden är mogen för, om man låter den ta för sig själv hela tiden.

Många ger sin hund skogsvana genom att helt enkelt gå ut och sitta i skogen. Där låta hunden ta större och större cirklar kring sig. Återsöka sin förare och få beröm för detta.

Jag brukar variera detta genom att gå genom såten. Så fort hunden försvinner är jag mycket noga med att stanna där vi sist sågs. Den måste till en början vara helt trygg i att om den lämnar dig så kommer den att finna dig där ni sist sågs. Varefter hunden blir äldre kan man fortsätta genom såten, men då hunden lärt sig att ta dina spår för att återsöka dig. Hunden får under denna tid INTE lära sig att Du letar upp den. Det är något den ska göra.

Annars kommer du nog att få leta upp hunden i resten av dess levnad.

Blodspår

Att spåra något är något jag tror nästan alla Wachtelhundar älskar. Vi börjar väldigt tidigt genom att kanske låta valpen spåra blodpudding som vi släpat hemma på köksgolvet. I slutet av spåret ligger förstås en bit blodpudding, mums. Mycket snart, vid 3 månader, kan man börja lägga mycket enkla spår utomhus med blod och släpad vilt del. Det gäller bara att hela tiden utvärdera sin hund och se till att den inte misslyckas. Personligen tror jag att spårträning i längden kan träka ut en hund. Det gäller därför att göra det lagom ofta och se till att det är riktigt kul varje gång.

Apportering

Redan när valpen är tre månader brukar jag försöka uppmuntra den att hämta och bära saker. I denna ålder är allt bara på skoj. Ofta sitter jag någonstans med valpen, kastar iväg en trasa, kommer den tillbaka med den får den beröm och vi kampar lite om den. Nästa steg är att den får stanna hos mig medan jag kastar iväg trasan. Sedan skickar jag den uppmuntrande att hämta den. Allt detta är hela tiden för att det är roligt. Kravet kommer långt senare.

När hunden är cirka sex månader brukar det syna rätt väl om hur man går vidare med apporteringen. Finns det bra apporteringsanlag, som hos Bianca, är det väldigt enkelt. Det gäller bara att spinna vidare på den islagna vägen och lära henne kommandot, **HÅLL FAST**.

Genom det, och **NEJ** kan man lätt lära hunden att inte släppa i glädje eller av annan anledning utan endast på kommandot **LOSS**.

Är apporteringanlagen av de svagare slagen går jag över till det som kallas lydnadsdressyr. Det finns beskrivet på många ställen på olika sätt, men det hela bygger på att man med lydnad lär in att på kommando gripa ett föremål. Att det sedan är strängeligen förbjudet att släppa detta utan att jag sagt **LOSS**.

Unghundsprovet

Provet kan rätt enkelt delas i momenten Fält, Vatten, Skog och Apportering.

Detaljer i bedömning finns att läsa på <http://www.wachtelhundklubben.org>

Fältet

Man går i drevkedjor över fält för att på så sätt få upp hare. Det är ingen fördel att hunden sett haren. Då går den endast på synintryck tills den förlorat synkontakten, och då tappar de oftast haren. Hunden ska istället sättas på legan eller löpan för att sedan driva haren för att man ska kunna bedöma;

Näsa – hur väl håller hunden kontakt med löpan och hur långt kommer den

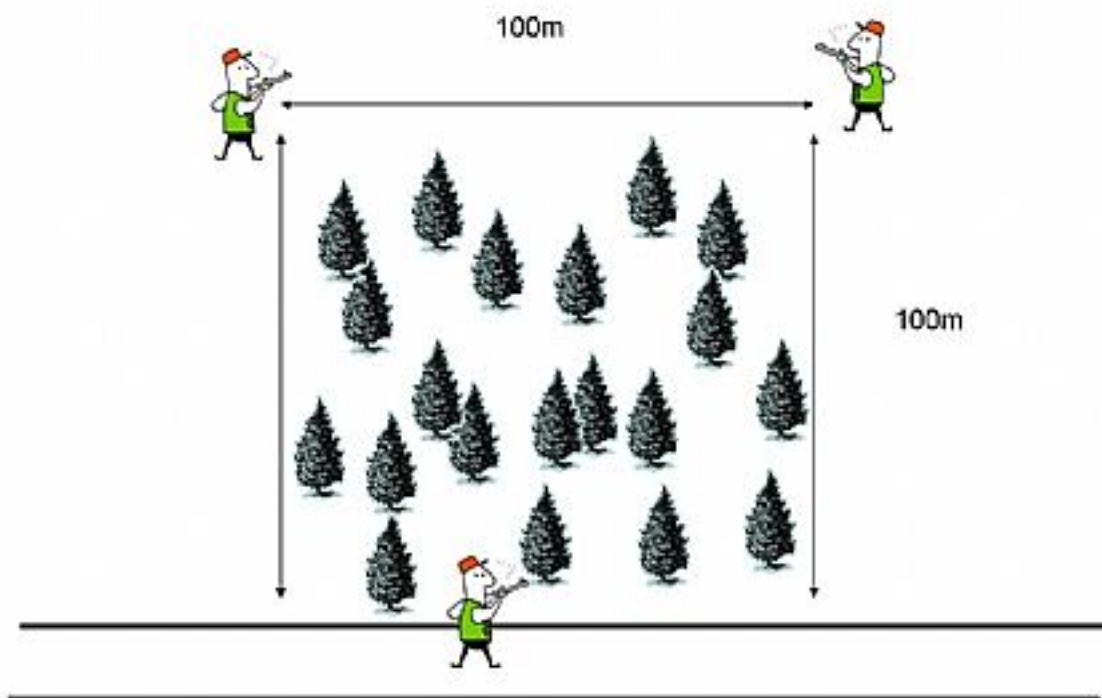
Drevskall – hunden ska ge skall vid kontakt med löpan, ej vara lös eller hård.

Spårvilja – Hur länge jobbar hunden med spåret, det ska ta ca 3 min att komma 800 m.

Spårsäkerhet – Hur väl håller hunden kontakt med spårlöpan.

Skog

Unghunden släpps oftast vid mindre väg och anvisas avdrivet skogsavsnitt. Observatörer är utsatta med ca 100 m lucka för att se om hunden söker av området. För full poäng ska den självmant utan stöd av föraren söka av hela detta område och kanske lite till.

Detta moment bör man kanske träna på. Hunden ska förstå att den har fria tyglar då föraren säger "sök ut" eller likande.

Vatten

Hunden ska utan tvekan gå i vatten då den släpps vid vattenbrynet. Detta moment kan man till viss del träna på för att hunden ska förstå innebörden.

Skott

En mentalt stabil hund är ej skottberörd, visar snarare en positiv reaktion.

Apportering

Ca 30 m från förare och hund skjuts ett skott och vilt, kråka vitfågel eller dylikt kastas. Detta ska bärgas av hunden. Ett ganska enkelt apportmoment utan direkt sök eller dyl.

Följsamhet

Under hela dagen bedöms hundens följsamhet. Den ska i ärlighetens namn vara tämligen olydig för att få något betydande poängavdrag. Hunden ska t ex kunna kallas in utan större krav på lydnad.

